

IES CANIDO – INFORMACIÓN BÁSICA DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

CURSO 2020-2021

Materia	XEOGRAFÍA E HISTORIA	Curso	2º ESO
DEPARTAMENTO	XEOGRAFÍA E HISTORIA		

OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E MÍNIMOS ESIXIBLES

	OBXECTIVOS	CONTIDOS
1ª AVA	f l ñ g h a c d n	<p>Bloque 3. A historia</p> <p>B3.1. Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia.</p> <p>B3.2. Fontes históricas.</p> <p>B3.3. Cambio e continuidade.</p> <p>B3.4. Tempo histórico.</p> <p>B3.5. Vocabulario histórico e artístico.</p> <p>B3.6. Idade Media: concepto e as subetapas (alta, plena e baixa Idade Media).</p> <p>B3.7. Caída do Imperio Romano en Occidente: división política e invasións xermánicas. Imperio Bizantino e reinos xermánicos.</p> <p>B3.8. Feudalismo.</p> <p>B3.9. Islam. Península Ibérica: invasión musulmá. Evolución de Al-Andalus e dos reinos cristiáns.</p> <p>B3.10. Reconquista e repoboación.</p> <p>B3.11. Expansión comercial europea e recuperación das cidades. Crise da baixa Idade Media: a ‘Peste Negra’ e as súas consecuencias.</p> <p>B3.12. Arte románica, gótica e islámica.</p>
2ª AVA	b e f g h m	<p>Bloque 1 de 1º de ESO</p> <p>B1.1. A Terra: a Terra no Sistema Solar.</p> <p>B1.2. Representación da Terra. Escala e linguaxe cartográfica.</p> <p>B1.3. Proxeccións e sistemas de coordenadas. Imaxes de satélite e os seus principais usos.</p> <p>B1.4. Localización. Latitude e lonxitude.</p> <p>B1.5. Trazos principais do relevo do mundo. Clima: elementos e factores. Diversidade climática no planeta.</p> <p>B1.6. Medio físico do mundo e de Europa: relevo e hidrografía.</p> <p>B1.7. Medio natural europeo: principais trazos.</p> <p>B1.8. Unidades do relevo do espazo xeográfico europeo.</p> <p>B1.9. Conxuntos bioclimáticos do espazo xeográfico europeo.</p> <p>B1.10. Diversidade de espazos naturais europeos.</p> <p>B1.11. Medio natural: áreas e problemas ambientais.</p>
3ª AVA	b e f g. h m ñ	<p>Bloque 1. O medio físico</p> <p>B1.2. Características xerais do medio físico de España e de Galicia.</p> <p>B1.3. Medio físico de España: relevo e hidrografía.</p> <p>B1.4. Medio físico de Galicia: relevo e hidrografía.</p> <p>B1.5. Clima: elementos e factores. Diversidade climática da Península Ibérica e de Galicia.</p> <p>B1.6. Diversidade de paisaxes. Zonas bioclimáticas da Península Ibérica e de Galicia.</p> <p>B1.7. Medio natural e problemas ambientais en España.</p>

		<p>Bloque 2. O espazo humano</p> <p>B2.1. Poboación mundial: modelos demográficos e movementos migratorios.</p> <p>B2.2. Poboación europea: distribución e evolución.</p> <p>B2.3. Poboación española: evolución, distribución e dinámica. Movementos migratorios.</p> <p>B2.4. Poboación de Galicia: evolución, distribución e dinámica. Movementos migratorios.</p> <p>B2.5. Proceso de urbanización no planeta.</p> <p>B2.6. A cidade e o proceso de urbanización europeo.</p> <p>B2.7. A cidade e o proceso de urbanización en España e en Galicia.</p> <p>B2.8. Diversidade de medios naturais en España e en Galicia.</p> <p>B2.9. Paisaxes no territorio español e galego.</p> <p>B2.10. Principais retos e problemas ambientais en España.</p>
--	--	--

	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	MÍNIMOS ESIXIBLES
1ª AVA	<p>Bloque 3. A historia</p> <p>B3.1. Recoñecer que o pasado non está "morto e enterrado", senón que determina o presente e os posibles futuros e espazos, ou inflúe neles.</p> <p>B3.2. Identificar, nomear e clasificar fontes históricas, e explicar diferenzas entre interpretacións de fontes diversas.</p> <p>B3.3. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e a súa interpretación.</p> <p>B3.4. Entender que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).</p> <p>B3.5. Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado.</p> <p>B3.6. Caracterizar a alta Idade Media en Europa e recoñecer a dificultade da falta de fontes históricas neste período.</p> <p>B3.7. Describir a nova situación económica, social e política dos reinos xermánicos.</p> <p>B3.8. Explicar a organización feudal e as súas consecuencias.</p> <p>B3.9. Analizar a evolución dos reinos cristiáns e musulmáns, nos seus aspectos socioeconómicos, políticos e culturais.</p> <p>B3.10. Entender o proceso das conquistas e a repoboación dos reinos cristiáns na Península Ibérica e as súas relacións con Al-Andalus.</p> <p>B3.11. Entender o concepto de crise e as súas consecuencias económicas e sociais.</p> <p>B3.12. Comprender as características e as funcións da arte na Idade Media.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comprende a nivel xeral o final do Imperio Romano ata a chegada do Feudalismo. - Entende os rasgos xerais da sociedade feudal. - Analiza os aspectos básicos da Arte Románica. - Comprende o rexurdir das cidades a partir do século XIII. - Analiza os aspectos básicos da Arte Gótica. - Comprende a nivel xeral a historia de Al-Andalus.

<p>2ª AVA</p>	<p>B1.4. Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe de satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas. B1.5. Localizar no mapamundi físico as principais unidades do relevo mundiais, os grandes ríos e as grandes zonas climáticas, e identificar as súas características. B1.6. Ter unha visión global do medio físico europeo e mundial, e das súas características xerais. B1.7. Ser capaz de describir as peculiaridades do medio físico europeo. B1.8. Situar no mapa de Europa as unidades e os elementos principais do relevo continental. B1.9. Coñecer, comparar e describir os grandes conxuntos bioclimáticos que conforman o espazo xeográfico europeo. B1.10. Coñecer os principais espazos naturais do noso continente. B1.11. Coñecer, describir e valorar a acción do ser humano sobre o ambiente e as súas consecuencias.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Coñece os trazos fundamentais do planeta Terra (Continentes, océanos, representación cartográfica, topográfica, escalas...) - Distingue as grandes zonas climáticas da Terra. - Analiza mapas e climogramas. - Coñece e localiza os sistemas montañosos, picos, mesetas, chairas e depresións do mundo. - Recoñece os trazos xerais de Galicia. - Recoñece os trazos xerais de España. - Analiza o medio físico dos continentes.
<p>3ª AVA</p>	<p>Bloque 1: o espazo físico B1.1. Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou nunha imaxe de satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas. B1.2. Ter unha visión global do medio físico de España e de Galicia, e das súas características xerais. B1.3. Situar no mapa de España as unidades e os elementos principais do relevo peninsular, así como os grandes conxuntos ou espazos bioclimáticos. B1.4. Situar no mapa de Galicia as unidades e os elementos principais do relevo, así como os grandes conxuntos ou espazos bioclimáticos. B1.5. Coñecer e describir os grandes conxuntos bioclimáticos que conforman o espazo xeográfico español e galego. B1.6. Coñecer os principais espazos naturais de España e de Galicia. B1.7. Coñecer, describir e valorar a acción do ser humano sobre o ambiente español e galego, e as súas consecuencias.</p> <p>Bloque 2. O espazo humano B2.1. Comentar a información en mapas do mundo sobre a densidade de poboación e as migracións. B2.2. Analizar a poboación europea no relativo á súa distribución, evolución e dinámica, e ás súas migracións e políticas de poboación. B2.3. Analizar as características da poboación española, a súa distribución, dinámica e evolución, e os movementos migratorios. B2.4. Analiza as características da poboación de Galicia, a súa distribución, dinámica e evolución, e os movementos migratorios B2.5. Sinalar nun mapamundi as grandes áreas urbanas, e identificar e comentar o</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa de España e de Galicia, utilizando datos de coordenadas xeográficas - Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo español. - Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo galego. - Localiza no mapa mundial os continentes e as áreas máis densamente poboadas. - Explica o impacto das ondas migratorias nos países de orixe e nos de acollemento. - Explica as características da poboación europea. - Explica a pirámide de poboación de España e das súas comunidades autónomas

	<p>papel das cidades mundiais como dinamizadoras da economía das súas rexións.</p> <p>B2.6. Comprender o proceso de urbanización, os seus proles e os seus contras en Europa.</p> <p>B2.7. Recoñecer as características das cidades españolas e galegas, e as formas de ocupación do espazo urbano.</p> <p>B2.8. Coñecer os principais espazos naturais protexidos a nivel peninsular e insular.</p> <p>B2.9. Identificar as principais paisaxes humanizadas españolas e galegas, e identificalas por comunidades autónomas.</p> <p>B2.10. Coñecer e analizar os problemas e os retos ambientais que afronta España, a súa orixe e as posibles vías para afrontar estes problemas.</p>	
--	--	--

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

<p>-Probas escritas e/ou orais previstas por avaliación Para facer media será necesario acadar como mínimo unha nota de 2 en cada proba. Terase en conta a corrección ortográfica e gramatical</p>	80%
<p>-Traballo diario, elaboración de traballos, caderno, exercicios</p>	10%
<p>-Actitude, interese, participación, respecto, compromiso e interese do alumno</p>	10%

CRITERIOS E PROCEDEMENTO DE CUALIFICACIÓN

A avaliación é continua, e efectuarase a través da observación directa e rexistro do traballo e das actividades do alumno..

Para superar cada avaliación o alumno deberá realizar as probas obxectivas sobre os temas tratados e superalas, así como ter feitos nos cadernos da materia tódolos traballos da clase que sexan programados para cada un dos temas.

Para facer media será necesario acadar como mínimo unha nota de 2 en cada proba.

Terase en conta a corrección ortográfica e gramatical, descontando ata un máximo de 0,10 por exame.

Cando o alumno non acade o aprobado (5=suficiente) na avaliación por moi pouco (ten que estar por riba do 4) poderá realizar voluntariamente pequenos traballos de investigación que servirán para alcanzar o aprobado, sempre que o profesor o considere oportuno despois de valorar os diversos aspectos de aprendizaxe do alumno ao longo da avaliación.

Cando un alumno non se presente a unha proba terá que presentar un xustificante oficial ou non se lle repetirá o exame.

Avaliación Final de Xuño:

- Farase a proba de toda a materia para aqueles alumnos que non aprobasen ningunha avaliación. Para superar a materia o alumno terá que acadar, como mínimo, un 5.

- Igualmente para o alumnado que tivera unha ou dúas avaliacións non superadas farase iunha proba cos contidos propios de cada avaliación non superada. A cualificación final neste caso será o resultado da nota media das avaliacións, tendo presente que a cualificación en cada unha delas en ningún caso pode ser inferior a 3,5 puntos para poder facer media.

Avaliación extraordinaria (setembro)

- O alumno que non fose avaliado positivamente en xuño deberá examinarse de toda a materia na avaliación final extraordinaria, por considerarmos esta proba como algo global.

- Excepcionalmente o departamento por decisión unánime pode esixir unicamente o exame dunha parte dos contidos (por enfermidade, problemas familiares, etc, cuestións que influíran no alumno/a no momento correspondente durante o curso ordinario).

ESCENARIOS POSIBLES EN FUNCIÓN DA EVOLUCIÓN SANITARIA. ACTIVIDADE LECTIVA PRESENCIAL, SEMIPRESENCIAL E/OU NON PRESENCIAL

Segundo o recollido nas instrucións remitidas aos Centros para a elaboración da programación do curso 2020-21 a presente programación do Departamento de Xeografía e Historia, contempla dous escenarios posibles en función da evolución sanitaria: actividade lectiva presencial e non presencial. Recollemos de seguido, os criterios fundamentais para este último escenario de non presencialidade, tanto total, como parcial.

1. Ensino non presencial. Ferramentas e metodoloxías de traballo.

Se a declaración de casos positivos no Centro levase á necesidade de activar un escenario de aprendizaxe non presencial, aplicaranse as medidas recollidas non plan de continxencia do centro que contempla, entre outros, os seguintes aspectos:

A aula virtual e g suite serán as plataformas de traballo ordinarias para o desenvolvemento da educación a distancia, tanto naqueles casos puntuais, con aquel alumnado que parcialmente estea en situación de corentena, cando non exista suspensión da actividade presencial no conxunto da aula, sen prexuízo doutras opcións de formación a distancia que poida por en funcionamento a consellería.

Os traballos programados recolleranse na aula virtual e/ou en g suite -tarefas ou actividades- Incluirán: resolución de problemas, comentarios de texto, pequenas investigacións e diferentes exercicios de reforzo e recuperación.

Pola súa banda, as metodoloxías a aplicar neste escenario, requiren complementar estas plataformas coas outras ferramentas corporativas que está a poñer a nosa disposición a Consellería. En primeiro lugar a plataforma para videoconferencia Falémos e o Meet de g suite para o contacto co alumnado e a presentación e desenvolvemento das actividades propostas.

Ao comezo de cada semana se informará a cada grupo dos traballos programados, sen esquecer as particulares situacións individuais. Ao final de cada xornada farase balance e darase resposta dos exercicios ou actividades subidas e correxidas.

Tarefas/actividades e formatos empregados:

Nun escenario de confinamento parcial ou total a nosa programación procurará reforzar cada unha das unidades cun maior número de recursos relacionados cos estándares de aprendizaxe. Así, todas as unidades subidas as plataforma da Aula Virtual poden contar con: presentacións -en power point- dos contidos asociados aos seus estándares de aprendizaxe; textos resume -en formatos docx e pdf-; así como, diferentes arquivos audiovisuais -youtube preferentemente. Finalmente, todas as unidades complétanse cun bloque de exercicios e actividades, baixo diferentes soportes e cun deseño apoiado en aprendizaxes competenciais.

Ditas actividades propostas baixo diversos formatos, responden a diversas tipoloxías: Exercicios interativos autocorrexibles. Fichas de repaso,..... Finalmente, sinalar que se realizará un deseño de actividades de reforzo e fixación de aprendizaxes para aquel alumnado con maiores dificultades.

Procedementos de avaliación:

Na recompilación das “evidencias de aprendizaxe” empregaranse ferramentas comúns de avaliación competencial que faciliten a análise das tarefas e da resolución individual de actividades, así como a redacción e a presentación de traballos escritos.

Estes serán avaliados, preferentemente a través de “rúbricas” ou guías moi sinxelas.

Instrumento que facilita a valoración do desempeño do alumnado ao realizar calquera das actividades ou tarefas propostas.

As probas escritas ou orais como instrumento de avaliación tamén se aplicarán acomodando a súa realización ás condicións de non presencialidade mediante algunha solución técnica -gravación, tempos tasados, etc.- previamente consensuados co alumnado. Non obstante, estas probas serán, nestes escenario de confinamento- moi limitadas.

2. Alumnado con dificultades para o ensino telemático.

Para garantir o dereito á educación ao alumnado que non poida seguir a ensinanza telemática

por non dispoñer de acceso a rede ou non teña equipos informáticos o noso centro, dentro do plan de continxencia, ten previsto desprezar as oportunas medidas para ofrecer ás familias con tales dificultades, os medios informáticos básicos. Nos casos identificados, desde o Departamento farase un seguemento pormenorizado do uso destes equipos e das posibles dificultades que poidan xurdir, para que, se fora necesario, complementar outras medidas de xeito coordinado co departamento de orientación; tales como, achegarlles en formato papel aqueles contidos e recursos esenciais para seguir o desenvolvemento do curso.